

INTERVIEW STEEDS MEER JONGEREN VOGELN, MERKT OOK GIDS PUCK GHIJSEN (28)

‘Even niet met van alles bezig zijn’

Vogelen is allang niet meer alleen een hobby voor gepensioneerden. Volgens gids Puck Ghijsen (28) uit Hank groeit de interesse onder jongeren snel. Steeds vaker trekken jonge mensen de natuur in, op zoek naar rust en onverwachte ontmoetingen met bijzondere vogels.

Elize Schenderling

Uitgerust in de juiste kleding – een muts tegen de kou, een katoenen zakdoek tegen traanogen en een loopneus – en met een Swarovski-verrekijker om haar nek, loopt Puck de Biesbosch in. Met een flinke pas, maar voortdurend alert, stapt ze over het kleiged pad. „Hoor je die tiftjaf?“, vraagt ze. „Die is vernoemd naar het geluid dat hij maakt.“ Bij een uitkijkpunt stopt ze. Aan de overkant van het water ontstaat onrust onder een groep vogels. „Zie je die paniek? Dat betekent dat er een roofvogel in de buurt is.“ Ze zet de telescoop van haar schouder en tuurt naar de overkant.

Dan ineens: „Kijk!“ Boven het water cirkelt een enorme vogel. „Het is een zeearend!“ Haar stem slaat over van enthousiasme. „Dit is toch vet? Voel je je nu niet net alsof je in een David Attenborough-docu zit?“

De vogel cirkelt nog een keer, zakt dan iets, alsof hij zijn prooi op het oog heeft. „Hij vangt ganzen, meerkoeten... soms zelfs hazen“, legt ze uit. Even later verdwijnt hij achter een rij bomen. Puck blijft nog even kijken, alsof hij elk moment terug kan komen. „Ja, dit is dus waarom ik dit doe.“

Vogelen, een hobby die lang werd ge-

Wij stonden hier gewoon een beetje te praten en - bam - daar was de zeearend ineens!

– Puck Ghijsen

zien als het domein van gepensioneerde mannen met baarden, krijgt een ander gezicht. Jonger, lossier, minder gericht op scoren. Volgens gids en vogelaar Puck groeit de interesse, opvallend genoeg ook bij jonge mensen.

Wat zoeken die jongeren daar, tussen het wuivende riet en het kabbelende water? Puck hoeft niet lang na te denken. „Rust. Aanwezig zijn. Even niet bezig zijn met alles wat nog moet.“

Ze beschrijft hoe vogelen je dwingt om in het nu te zijn. „Je luistert naar geluiden, kijkt om je heen. Je bent niet bezig met e-mailtjes of boodschappen. Je hoeft alleen maar hier te zijn.“

In een tijd waarin alles sneller moet, voelt vertragen als luxe. „Ik denk dat corona daar

wel een rol in heeft gespeeld“, zegt ze. „Mensen konden ineens niet meer alles doen wat ze gewend waren. Dus gingen ze naar buiten. En dan ga je je afvragen: waar zijn we eigenlijk mee bezig?“

Die vraag speelde bij haar in ieder geval wel. Puck begon haar loopbaan in de scheikunde, maar liep vast in het ritme van het commerciële bedrijfsleven. „Elke dag hetzelfde moeten presteren, dezelfde output leveren, dat past gewoon niet bij mij.“

Groen Traineeship

Wat ze miste, noemt ze ‘speelsheid’, flexibiliteit en ruimte om niet elke dag hetzelfde te hoeven zijn, maar meer te leven met de seizoenen.

Die mogelijkheid vond ze in de natuur. Via een zogenoemd Groen Traineeship kwam ze in aanraking met boswachters, natuurorganisaties en veldwerk. „Dat gaf zóveel voldoening. Toen wist ik: hier wil ik iets mee.“

De liefde voor de natuur zat er bij Puck als kind al in. Ook al zag ze dat toen nog niet zo. „We gingen vroeger veel met mijn opa en oma op pad. Fietsen in het bos, bessen plukken, jam maken.“

Later raakte die liefde

◀ Twee baardman-netjes die Puck Ghijsen gefotografeerd heeft.

voor de natuur naar de achtergrond, tot die een paar jaar geleden weer terugkwam. Onder meer via online vogelcams. „Toen zag ik hoe kuikens opgroeien en hoe ouders voedsel brengen. Dat vond ik zó interessant.“

Die ervaring bleef niet bij online kijken. Ze trok steeds vaker zelf de natuur in. Het moment dat ze echt enthousiast werd over vogelen, herinnert ze zich nog goed: het was toen ze haar eerste ijsvogel zag. „Ik was echt in een soort Freek Vonk-modus. Zo van: wow, dit is echt!“

Afvinken

Wie aan vogelaars denkt, denkt al snel aan afvinken: soorten verzamelen net als bij het spel Pokémon Go. Puck kent dat beeld. „Je hebt mensen voor wie het een soort wedstrijd is. Die houden jaarlijsten bij en willen zoveel mogelijk soorten zien. Dat is helemaal oké, maar zo beleef ik het niet.“

Het ‘jagen’ op zeldzame soorten past niet bij haar. Ze vertelt over mensen die massaal op één plek afkomen voor een bijzondere vogel. Met grote lenzen, soms zelfs zonder res-

pect voor de omgeving. „Dat begrijp ik gewoon niet zo goed“, zegt ze. „Ik wil de natuur niet verstoren voor een foto.“

Voor haar zit de magie juist in het onverwachte. „Ik vind het veel leuker om verrast te worden. Dat je iets tegenkomt wat je niet had verwacht.“ Die magie deelt ze inmiddels ook met anderen via de excursies die ze geeft in onder andere de Biesbosch. Ze noemt ze bewust ‘voor beginners’. Niet omdat ze dat per se nodig vindt, maar omdat het drempels wegneemt. „Ik dacht eerst: ben ik wel goed genoeg?“

Die twijfel zat er in het begin sterk in. „Je ziet mensen in de vogelaarswereld die echt alles weten, jaarlijsten bijhouden, heel fanatiek zijn. Dan denk je al snel dat je daar niet tussen past.“ Door het bewust laagdrempelig te houden, kon ze dat gevoel ombuigen. „Op deze manier voelde het veilig om te beginnen. En achteraf bleek dat ik al veel meer wist dan ik zelf dacht.“

Dit is toch vet? Voel je je nu niet net alsof je in een David Attenborough-docu zit?

– Puck Ghijsen

Het resultaat: volle groepen en een mix van leeftijden. Van jonge deelnemers tot ouderen die een excursie cadeau krijgen. „Dat vind ik mooi, dat het zo gemengd is.“

Dat enthousiasme ziet ze nu terug in WhatsApp-groepen zoals VogelVrouwen, tijdens excursies en in online communities. Er zijn zelfs speciale groepen voor vrouwen, vertelt ze, waar honderden mensen in zitten. „We organiseren ook dingen samen. Laatst nog hier in de Biesbosch, met een paar vrouwen die ik nog niet kende. Maar je hebt meteen een klik.“

Het imago van de ‘stoffige hobby’ begint langzaam te kantelen. Ook organisaties spelen daarop in, door bewust jongere gidsen aan te trekken. „Ze willen er vanaf dat het alleen oude mannen zijn“, zegt Puck.

Na een klein uurtje zit het vogelen erop. „We hebben echt keivel geluk gehad“, zegt ze lachend. „Heel veel mensen komen speciaal hierheen voor de zeearend. En wij stonden hier gewoon een beetje te praten en - bam - daar was-ie ineens.“

◀ In een wereld die steeds sneller lijkt te draaien, vindt Puck precies het tegenovergestelde in het vogelen.

FOTO: JOHAN WOUTERS